

13		KARTA PRZEDMIOTU				
Nazwa przedmiotu/modułu:		Psychologia (psychologia ogólna, psychologia kliniczna, psychoterapia, komunikacja kliniczna)				
Nazwa angielska:		Psychology (general psychology, clinical psychology, psychotherapy, clinical communication)				
Kierunek studiów:		Fizjoterapia				
Poziom studiów:		Stacjonarne, jednolite magisterskie				
Profil studiów:		Praktyczny				
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych Katedra Nauk o Kulturze Fizycznej i Zdrowiu				
Prowadzący przedmiot:		dr Beata Miedzińska				
I Formy zajęć, liczba godzin						
Semestr	W	C	L	Samodzielna praca studenta	Łącznie	ECTS
1	10	15	-	5	30	1
2		15		15	30	1
II Cel przedmiotu						
C1 –Wyposażenie studenta w wiedzę z podstawowych pojęć psychologii klinicznej, psychologii rehabilitacji, psychoterapii oraz mechanizmów rozpoznawania i interpretowania problemów psychologicznych u człowieka.						
C2 – Opanowanie wiedzy na temat psychologicznych uwarunkowań pracy z osobami niepełnosprawnymi.						
C3 – Kształtowanie umiejętności posługiwania się systemami klasyfikacyjnymi ICD-10 i DSM- IV oraz definiowania i rozróżniania pojęcia choroby psychicznej i zaburzenia psychicznego.						
C4- Kształtowanie postawy okazywania szacunku wobec pacjenta i rozwijania wrażliwości w relacji pacjent- terapeuta.						
C5-Kształtowanie postawy polegającej na efektywnym rozwiązywaniu najczęstszych problemów związanych z wykonywaniem zawodu.						
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji						
Znajomość zagadnień z psychologii ogólnej.						
IV Oczekiwane efekty uczenia się						
EU1–Student ma wiedzę z podstawowych pojęć psychologii klinicznej, psychologii rehabilitacji, psychoterapii oraz zna mechanizmy rozpoznawania i interpretowania problemów psychologicznych u człowieka.						
EU2 – Student ma wiedzę na temat psychologicznych uwarunkowań pracy z osobami niepełnosprawnymi.						
EU3 – Student posiada umiejętności posługiwania się systemami klasyfikacyjnymi ICD-10 i DSM- IV oraz definiowania i rozróżniania pojęcia choroby psychicznej i zaburzenia						

psychicznego.		
EU4 – Student ma świadomość przyjmowania postawy okazywania szacunku wobec pacjenta i wrażliwości w relacji pacjent- terapeuta.		
EU5 - Student potrafi rozwiązywać najczęstsze problemy związane z wykonywaniem zawodu.		
V Treści programowe		
Forma zajęć: Wykład		Liczba godzin
Wyk1	Psychologia kliniczna jako nauka. Przedmiot, cel oraz metody psychologii klinicznej. Psychopatologia. Główne szkoły, nurty i podejścia do zaburzeń psychicznych oraz ich przedstawiciele.	2
Wyk2	Kategoryzacja zaburzeń psychicznych wg klasyfikatorów DSM-IV oraz ICD-10 . Zaburzenia rozwojowe i upośledzenia. Patogeneza i leczenie.	1
Wyk3	Zaburzenia poznawcze, emocjonalne i behawioralne oraz uzależnienia. Patogeneza i leczenie. Zaburzenia osobowości. Patogeneza i leczenie.	1
Wyk4	Choroby psychiczne i inne zaburzenia oraz dewiacje. Patogeneza i leczenie. Psychologia rewalidacyjna i rehabilitacji. Problemy psychologiczne osób niepełnosprawnych i dysfunkcyjnych.	1
Wyk5	Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę. Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego.	1
Wyk6	Psychoterapia. Historia, nurty, szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy badawcze. Ogólna charakterystyka przebiegu procesu psychoterapii. Psychoterapia dynamiczna. Czynniki leczące w psychoanalizie i neopschoanalizie. Podejście systemowe. Szkoła komunikacyjna.	1
Wyk7	Podejście humanistyczno-egzystencjalne. Psychoterapia skoncentrowana na kliencie. Psychoterapia Gestalt. Logoterapia Frankla. Terapia poznawczo-behawioralna. Czynniki leczące oraz specyficzne i niespecyficzne w psychoterapii poznawczo-behawioralnej.	2
Wyk8	Eklektyczne i integracyjne ujęcie psychoterapii. Problemy etyczne w psychoterapii.	1
Suma godzin:		10
Forma zajęć: Ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw1	Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby. Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę-przykłady. Rola psychologa i psychologii w pracy fizjoterapeuty - miejsce psychologa w zespole medycznym i jego rola w procesie leczenia chorych somatycznie, rola psychologii w rehabilitacji	3
Ćw2	Wpływ wybranych czynników osobowościowych na odbiór sytuacji choroby: odporność psychiczna (jej rodzaje, uwarunkowania, czynniki obniżające i podwyższające), dojrzałość osobowościowa, analiza przypadków. Uwarunkowania psychologicznego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej: frustracja potrzeb, ból i lęk, napięcie emocjonalne, zmiany w spostrzeganiu własnej osoby, kryzysy egzystencjalne. Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych - holistyczne ujmowanie człowieka w zdrowiu i chorobie, pomoc jako	3

	zachowanie prospołeczne, relacja pomagania i jej elementy, zakres oddziaływań psychologicznych, status psychologii zdrowia, pojęcie zdrowia i choroby w psychologii, zaburzenie życia psychicznego jako konsekwencja choroby somatycznej.	
Ćw3	<p>Wsparcie i przykłady rozmów psychologicznych z pacjentem niepełnosprawnym i jego bliskimi. Trening kognitywny i optymistyczny styl atrybucji w leczeniu osób niepełnosprawnych. Błędy jatrogenne: rodzaje, przyczyny, następstwa.</p> <p>Metody poznawania człowieka- zasady wnioskowania psychologicznego, zachowanie i samoobserwacja, rozmowa i dokumenty, jako źródło informacji o najważniejszych wyznacznikach aktywności człowieka, zasady prowadzenia rozmowy psychologicznej i omawiania tematów trudnych, w tym reakcji człowieka na chorobę, sztuka prowadzenia rozmowy z pacjentem, eksperymenty w psychologii, zasady tworzenia arkusza obserwacyjnego i ankiety dla potrzeb fizjoterapeuty w codziennej praktyce, sporządzania wstępnej diagnozy i dokonywania interpretacji zachowania człowieka.</p>	3
Ćw4	<p>Zaburzenia psychosomatyczne: ogólna charakterystyka, podział, etiopatogeneza, wpływ osobowości, podejście psychosomatyczne do pacjenta. Zaburzenia afektywne jako konsekwencja długotrwałej choroby somatycznej: nerwica, depresja. Analiza przypadków.</p> <p>Procesy poznawcze- psychologia wrażeń zmysłowych, prawidłowości i wyznaczniki postrzegania, specyfika postrzegania społecznego, obszary psychologii poznawczej, rozpoznawanie obrazów, wyobrażeniowa reprezentacja rzeczywistości, pamięć i uczenie się, czynniki wpływające na proces uczenia się, uwaga i kontrola poznawcza, myślenie, rozumowanie i rozwiązywanie problemów.</p>	3
Ćw5	<p>Zaburzona osobowość jako efekt choroby somatycznej (homilopatia), organicznego uszkodzenia mózgu (zaburzenia organiczne), kazuistyka. Problemy psychiatryczne w konsekwencji bólu przewlekłego: zaburzenia lękowe, depresja, zaburzenia adaptacyjne, zespół stresu pourazowego, uzależnienia, kazuistyka- analiza przypadków.</p> <p>Procesy emocjonalno-motywacyjne - powstawanie emocji, właściwości emocji i uczuć, ekspresja emocjonalna, emocje w sytuacjach społecznych, zaburzenia procesów emocjonalnych, źródła i właściwości motywacji, motywacja społeczna, regulacyjna rola procesów emocjonalno-motywacyjnych.</p>	3
Ćw6	<p>Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego. Psychoterapia grupowa: grupa otwarta, zamknięta, grupa wsparcia, grupa treningowa.</p> <p>Rozwój psychomotoryczny i podstawowe, sposoby jego oceny- zmiany ilościowe i jakościowe w rozwoju, kryteria podziału życia człowieka na etapy, ery rozwoju człowieka, okresy stabilne i kryzysowe, znaczenie poszczególnych etapów, rozwój fizyczny i umiejętności motoryczne, rozwój percepcyjny, etapy motorycznego rozwoju niemowlęcia, faza noworodka, rozwój procesów poznawczych, rozwój społeczny i rozwój osobowości.</p>	3
Ćw7	Wybrane zagadnienia terapii behawioralnej: desensytyzacja, awersyjne przewarunkowanie, metody warunkowania sprawczego.	3

	Człowiek i choroba, podstawowe reakcje na chorobę - ocena sytuacji choroby, psychologiczne uwarunkowania podatności na chorobę, sposoby radzenia sobie z chorobą, dojrzałość systemu emocjonalnego odpowiedzialnego za organizację zachowania w sytuacjach nietypowych, akceptacja, frustracja, mechanizmy obronne, rodzina w sytuacji choroby.	
Ćw8	Terapia poznawczo-behawioralna: główne zasady, zastosowanie na przykładzie leczenia bólu, lęku i uzależnień. Psychologiczne aspekty i konsekwencje niektórych chorób - osobowościowe sytuacyjne czynniki ryzyka choroby, psychologiczne czynniki ryzyka choroby wieńcowej, psychologiczne koncepcje W.Z.A, stres i radzenie sobie ze stresem, psychologiczne aspekty stresu, teorie stresu psychologicznego, fazy reakcji na stres, osobowość a radzenie sobie ze stresem, kontrolowanie stresu, poziomy interwencji w sytuacji stresu, zasoby osobiste w radzeniu sobie ze stresem.	3
Ćw9	Psychologiczne wsparcie procesu rehabilitacji. Trening mentalny, techniki wizualizacyjne i medytacyjne. Psychologiczne aspekty osób niepełnosprawnych - schemat myślenia psychologicznego o funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych, główne problemy psychologiczne wynikające z niepełnosprawności, zmiany osobowości pod wpływem uszkodzenia ciała, strefa utraconego rozwoju, strategie radzenia sobie z niepełnosprawnością, psychologia osoby niepełnosprawnej, reakcje emocjonalne i poznawcze na uszkodzenie ciała, zaprzeczenie jako regulator stanu świadomości. akceptacja siebie przez osoby niepełnosprawne, podstawowe zadania psychologa rehabilitacji, stan psychiczny i zachowanie się dziecka niepełnosprawnego.	3
Ćw10	Prawidłowe i zaburzone relacje pacjent – fizjoterapeuta, problemy etyczne w niesieniu wsparcia psychologicznego. Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	3
Suma godzin:		30
VI Narzędzia dydaktyczne		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Skale , testy do oceny zaburzeń psychicznych.	
3.	Plansze.	
4.	Filmy szkoleniowe.	
VII Metody dydaktyczne		
1.	Konwersatoryjny wykład informacyjno-problemowy.	
2.	Pokaz z objaśnieniem. Instruktaż. Ćwiczenia praktyczne.	
3.	Metoda poszukująca, oparta na obserwacji.	
4.	Metoda kierowania samodzielną pracą studenta.	
5.	Metoda analizy przypadków.	
6.	Ćwiczenia, praca w zespołach prowadzona metodami aktywizującymi.	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		

F1	Kontrola obecności.					
F2	Kolokwium cząstkowe i końcowe-wykład.					
F3	Odpowiedź ustna.					
F4	Obserwacja aktywności studenta podczas ćwiczeń.					
P1	Laboratorium: ostateczna ocena to suma F1+F2+F3					
P2	Wykład suma ocen F1+F2					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć).	40					
Przygotowanie się do kolokwium	10					
Przygotowanie się do laboratorium oraz studiowanie materiału źródłowego	10					
SUMA	60					
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2					
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Grzesiuk L.(red.). Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy., PWN ,Warszawa. 2002.						
2. Grzesiuk L., Suszek H. (red.). Psychoterapia. Integracja .Podręcznik akademicki. Wyd. Psychologii i Kultury ENETEIA ,Warszawa. 2010						
3. Cierpiałkowska L. (red.): Psychologia zaburzeń osobowości. Wybrane zagadnienia. UAM, Poznań 2004.						
4. Grzesiuk L. (red.): Psychoterapia. T. 1-3, ENETEIA, Warszawa 2005.						
5. Millon T., Davis R.: Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie. IPZ, Warszawa 2005.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Dolińska-Zygmunt G.. Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby (w:)Podstawy psychologii zdrowia. (red. G. Dolińska- Zygmunt).Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław. 2001						
2. Jankowski K. Gierus J. (red.) Człowiek chory. Aspekty biopsychospołeczne. Tom 1-4						
3. Centrum Psychologii i Pomocy Psychologicznej, Lublin. 2009.						
4. Sęk H.: Wprowadzenie do psychologii klinicznej. WN Scholar, Warszawa 2001.						
5. Sęk H. (red.): Psychologia kliniczna. T. 1-2, WN PWN, Warszawa 2005.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI						
Efekty kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EK1	K_W02,	C1	Wyk 1–Wyk3	1, 2,3,4	1, 2, 3,4	F2, F3,

	K_W08,		ĆW.1, ĆW.2, ĆW3, ĆW.4,			F4, P2
EK2	K_W05, K_W10, K_W11,	C2	Wyk 4–Wyk5 ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9,ĆW.10	1, 2,3,4	1, 2, 3,4	F1, F2, F3, F4, P1
EK3	K_W05, K_W06, K_U01, K_U05, K_U06, K_U08	C3	Wyk 2–Wyk8 ĆW3, ĆW.4,	1, 2,3,4	2, 3, 4, 5, 6	F1, F3, F4, P1,P2
EK4	K_U03, K_U05, K_U06, K_U08, K_U11, K_K07,	C4, C5	Wyk2-Wyk5, ĆW.1, ĆW.2, ĆW3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9,ĆW.10	1, 2, 3, 4	4, 5, 6	F1, F4,
EK5	K_U03, K_U05, K_U06, K_U08, K_U11, K_K07,	C4, C5	Wyk2-Wyk5, ĆW.1, ĆW.2, ĆW3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9,ĆW.10	1, 2, 3, 4	4, 5, 6	F1, F4, P2

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Sposób oceny kolokwium cząstkowego i końcowego (ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

Kryteria oceny testów :

Ocena jest wartością % liczby uzyskanych przez studenta punktów. Suma uzyskanych punktów z kolokwium stanowi wartość 100%.

Liczba uzyskanych punktów:

od 91% do 100% student uzyskuje ocenę - bardzo dobrą – 5,0;

od 81% do 90% student uzyskuje ocenę - dobrą plus – 4,5;

od 71% do 80% student uzyskuje ocenę - dobrą – 4,0;

od 61% do 70% student uzyskuje ocenę – dostateczną plus – 3,5;

od 55% do 60% student uzyskuje ocenę - dostateczną – 3,0;

W przypadku uzyskania liczby punktów mniejszej od 55% student otrzymuje ocenę niedostateczną -2,0

Odpowiedź ustna (ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

Uwzględniano następujące kryteria:

1. Prawidłowość udzielenia teoretycznej odpowiedzi na wybrane pytanie tematycznie związane z danym problemem 1-5 pkt- ocena wiedzy.
2. Praktyczne zaprezentowanie danego problemu zawartego w danym pytaniu, uwzględniające dobór metod, testów, skal, procedur i zasad adekwatnych do problemu 1-5 pkt.- ocena umiejętności.
3. Zgodność postawy z przyjętymi zasadami etyki zawodowej 1-5 pkt.

Skala ocen:

- poniżej 8,5 pkt- student otrzymuje ocenę niedostateczną -2,0
- od 8,5 pkt - 9,5 pkt- student uzyskuje ocenę - dostateczną – 3,0;
- od 10 pkt -11,5 pkt- student uzyskuje ocenę – dostateczną plus – 3,5;
- od 12 pkt-13 pkt- student uzyskuje ocenę - dobrą – 4,0;
- od 13,5pkt-14pkt - student uzyskuje ocenę - dobrą plus – 4,5;
- od od 14,5pkt-15pkt- student uzyskuje ocenę - bardzo dobrą – 5,0;

W przypadku uzyskania liczby punktów mniejszej od 55% student otrzymuje ocenę niedostateczną -2,0

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacja gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium itp.
2. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina)
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce)